

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hlušíkem, Ph.D. ve věci

žalobce:

B.M.

státní příslušnost Ukrajina

toho času v Pobytovém středisku Havířov,

Na Kopci 269, 735 64 Havířov – Dolní Suchá

zastoupeného advokátem Mgr. Ladislavem Bártou

sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra

sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 7. 2019, č. j. OAM-370/LE-VL17-VL16-2019, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou ze dne 15. 8. 2019 domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 7. 2019, č. j. OAM-370/LE-VL17-VL16-2019, kterým bylo rozhodnuto tak, že se žádost žalobce o mezinárodní ochranu zamítá podle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) jako zjevně nedůvodná.
2. Žalobce má za to, že žalovaný založil své závěry na obecných zprávách o zemi původu žalobce, když žalobce neměl prokázat. Že v jeho případě nelze Ukrajinu považovat za bezpečnou zemi původu. Žalobce připomněl, že specifickým zjištěním skutkového stavu pro naplnění ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu je vyhodnocení toho, zda nehrozí, že s žadatelem nebude zacházeno hůře než s ostatními osobami, které by byly případně vráceny do dané bezpečné země. K tomu odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2014, č. j. 5 Azs 23/2013-19. Podle žalobce bylo zapotřebí v jeho případě pečlivě a uvážlivě přistoupit k jeho tvrzením týkajícím se nedůvěry k ukrajinským bezpečnostním složkám zdůvodněným specifičností jeho historie, tedy tím, že se jedná o osobu, které je vyhrožováno pravděpodobně vysoko postaveným příslušníkem ukrajinských bezpečnostních sil, jakož i tím, že se jedná o osobu, která dlouhodobě pobývala v Ukrajině nepřátelském Rusku a má mnohé společné dokonce s ruskou armádou. Zvláště v případě Ukrajiny není možné institut bezpečné země aplikovat zcela mechanicky a bez bližších pochyb, a to i z toho důvodu, že Ukrajina byla přidána na seznam bezpečných zemí teprve vyhláškou č. 68/2019 Sb. ze dne 23. 3. 2019, která nabyla účinnosti nedlouho předtím, než žalobce požádal o mezinárodní ochranu.
3. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout; uvedl, že žalovaný v průběhu správního řízení na základě informací o politické situaci na Ukrajině a stavu dodržování lidských práv a také na základě výpovědi žalobce shledal, že Ukrajinu lze považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu. Žalobce jednoznačně vypověděl, že z Ukrajiny vycestoval za prací, jiný důvod neměl, uvedl, že má dluh, vyloučil potíže se státními orgány. Žalovaný připomněl judikurní závěry, že ve smyslu § 16 odst. 2 zákona o azylu označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu (odkázal přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, publ. ve SbNNS č. 1749/2009)

Zjištění z obsahu správních spisů

Shodu s prvopisem potvrzuje

4. Ze správních spisů soud zjistil, že žalobce byl rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství Olomouckého kraje ze dne 10. 7. 2019 zajištěn dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) za účelem správního vyhoštění, které bylo žalobci uloženo rozhodnutím Policie ČR ze dne 18. 3. 2019. Dne 15. 7. 2019 podal žalobce v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty žádost o udělení mezinárodní ochrany. K této žádosti poskytl informace o své osobě, a to že poslední bydliště na Ukrajině měl ve Lvovské oblasti. Uvedl, že žil 25 let s rodinou, kterou tvoří jeho žena, dcera a tchýně v Najabrsku na Sibiři v Rusku. Dále doplnil, že z Ruska odcestoval asi v červnu či červenci roku 2014 do Lvova, 4 roky žil v místě bydliště ve městě Turku, do ČR vstoupil někdy koncem měsíce května 2018. O mezinárodní ochranu žádal proto, že když se vrátil z Ruska, udělal si na Ukrajině dluhy, protože si myslel, že se vrátí do Ruska, potřeboval vydělat peníze na dluhy, a proto odcestoval do Česka za prací. S žalobcem byl také dne 23. 7. 2019 proveden pohovor k jeho žádosti o mezinárodní ochranu, ve kterém nad rámec uvedeného doplnil, že po vojně odjel na Sibiř, dostal od Rusů byt, chtěli jej povolat do Ruské armády. Sloužil u speciálních jednotek v Afghánistánu jako „snajpr“ v letech 1983 – 1985. Na Ukrajině neměl problémy s tamními státními orgány, problémy s policií měl až v ČR. Co se týče situace po návratu do vlasti, musel by mít peníze pro jeho věřitele, jedná se o policistu, jeho jméno ale nezná.
5. Ve správním spise je založena Informace OAMP: Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu z července roku 2019 a závazné stanovisko OAMP ze dne 31. 1. 2019, ev. č. ZS46543, ze kterého vyplývá, že vycestování žalobce na Ukrajinu je podle § 120a zákona o pobytu cizinců možné.
6. Dne 25. 7. 2019 byla žalobci dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich využití. Žalobce neměl co uvést, doplnění podkladů pro rozhodnutí nenavrl, žádné další skutečnosti nebo nové informace nepřednesl.
7. Následně dne 30. 7. 2019 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Uzavřel v něm, že v průběhu řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce je snaha žalobce zůstat v ČR pracovat. Žalovaný uzavřel, že Ukrajina je hodnocena jako bezpečná země původu (kromě Krymu a části Doněcké a Luganské oblasti), kdy se jedná o republiku s poloprezidentským politickým systémem. Poslední prezidentské volby se uskutečnily v březnu a dubnu roku 2019 a byly shledány mezinárodními pozorovateli jako svobodné a spravedlivé. Civilní úřady udržují účinnou kontrolu nad bezpečnostními složkami v zemi s výjimkou území, které vláda nemá pod svou kontrolou. Přestože Ukrajina dosáhla v posledních letech pokroku v oblasti boje proti mučení a nelidskému zacházení, nedosahuje situace evropských standardů. Nedochází však obecně a soustavně k pronásledování ani k mučení či nelidskému zacházení či k trestům a hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě ozbrojeného konfliktu. Žalobce neměl nikdy ve vlasti žádné konkrétní problémy se státními orgány své země, nebyl politicky aktivní a jediný důvod bránící mu objektivně návratu sám označil ekonomické problémy a dluhy. Nadto žalovaný zdůraznil, že žalobce mohl o mezinárodní ochranu požádat kdykoliv během svého pobytu v ČR od června 2018, což neučinil.

Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci soud rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s.
9. Podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, jako zjevně nedůvodná se zamítne i žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
10. Podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely tohoto zákona rozumí bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště,
 1. ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu,
 2. který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo 14a,
 3. který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a
 4. který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
11. Podle § 86 odst. 4 zákona o azylu, ministerstvo vyhláškou stanoví seznam bezpečných zemí původu, bezpečných třetích zemí a evropských bezpečných třetích zemí. Seznamy zemí stanovené vyhláškou ministerstvo přezkoumá nejméně jedenkrát v kalendářním roce.
12. Podle § 2 vyhlášky č. 328/2015 Sb., Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu Ukrajinu, s výjimkou poloostrova Krym a částí Doněcké a Luhanské oblasti pod kontrolou proruských separatistů.
13. Krajský soud především dospěl k závěru, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu a obstaral si dostatek informací potřebných k vydání rozhodnutí. Pro rozhodnutí v dané věci je především podstatné vyhodnocení obsahu žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze strany žalobce ve spojení s informacemi o Ukrajině jako bezpečné zemi původu. Krajský soud má za to, že žalovaný zcela správně vyhodnotil informace obsažené v listině Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu z července roku 2019, s jejímž obsahem byl žalobce před vydáním rozhodnutí seznámen, přičemž nenavrhl doplnění dokazování a netvrdil další skutečnosti ke své žádosti. Krajský soud zcela přisvědčuje závěrům žalovaného, že žalobce jednoznačně vypověděl, že z Ukrajiny vycestoval za prací, jiný důvod neměl, když uvedl, že má dluh a vyloučil potíže se státními orgány. S ohledem na skutečnost, jak správně připomněl žalovaný, že označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu, a že ze strany žalobce nebyly tvrzeny žádné skutečnosti, které by byť náznakem měly vést k závěru o tom, že v případě žalobce se o bezpečnou zemi původu jednat nemůže, nelze přiznat důvodnosti žalobních námitek, které jsou v zásadě pouhou hypotetickou ničím nepodloženou spekulací o neurčitých skutečnostech, které žalobce v průběhu řízení o

mezinárodní ochranu nejenže uvedeným způsobem neuváděl, ale ani nijak blíže neinterpretovat.

14. Nad rámec uvedeného lze připomenout, že i Nejvyšší správní soud se bezpečnostní situací na Ukrajině zabýval opakovaně, přičemž dospěl k závěru, že v případě ozbrojeného konfliktu v části Ukrajiny se nejedná o tzv. totální konflikt, jenž by dosahoval takové intenzity, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy (viz usnesení č. j. 7 Azs 265/2014-17). Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu rovněž vyplývá, že správní orgán se má při posuzování žádosti o mezinárodní ochranu především zabývat místem, kde žadatel žil před odchodem ze země původu, nebo kde se dlouhodobě zdržoval.
15. Krajský soud vyhodnotil jako zcela správný také závěr žalovaného o tom, že žalobce mohl o mezinárodní ochranu požádat již po svém příjezdu do ČR v červnu 2018, přičemž tak učinil až po zajištění za účelem správního vyhoštění; tato skutečnost podle soudu svědčí o zřejmé účelovosti žádosti o mezinárodní ochranu.

Závěr a náklady řízení

16. Krajský soud tedy uzavírá, že žalobní námitky důvodnými neshledal, a proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
17. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně v řízení úspěšná nebyla a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud tedy výrokem II. tohoto rozsudku žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 27. května 2020

JUDr. Petr Hlušík, Ph. D.

samosoudce